

Høring om Justering av hovedgudstjenesten og alminnelige bestemmelser

Høringssvar fra Sola menighet, Stavanger bispedømme

Generelt

Da gudstjenestereformen kom i 2011 var dette for Sola menighet ikke en oppmykning, men tvert imot en innstramming. I likhet med mange andre menigheter i Stavanger bispedømme hadde vi hatt stor frihet til å forme gudstjenestene etter eget behov og strategi. Dette hadde gitt stort frivillig engasjement og godt gudstjenesteframmøte fra yngre, spesielt barnefamilier.

Løsningen i 2011 ble for vårt vedkommende å utarbeide tre ulike gudstjeneste-maler, der bare en av disse er lik høymessen. Disse ble godkjent, og ved å bruke disse strategisk klarer vi å holde gudstjenesteframmøtet oppe. Fra 2016 til 2017 var det til og med en liten økning. Dersom vi hadde vært nødt til å holde oss til gudstjenesteboka, ville framføret, slik vi ser det, gått betydelig ned. Vi vil derfor på det sterkeste gå mot innstramminger som vil gjøre det vanskelig å fortsatt ha denne muligheten til å alternere gudstjenestereformen. Tvert imot ville vi helst hatt en oppmykning der en i tillegg til standardgudstjenesten i gudstjenesteboken, fritt kunne velge alternativer alt etter situasjon og strategi.

Vi vil også bemerke at i en tid der kirken er ekstra opptatt av å nå yngre aldersgrupper framstår det underlig at en fremdeles i detalj regulerer hvordan en gudstjeneste skal være. De under 40 er preget av et postmoderne tankesett, der all slik sentral regulering framstår som gammeldags og lite attraktivt.

To kommentarer til bruk av statistikk: Det påpekes at antall gudstjenestedeltakere ikke har gått opp i perioden 2010-2016, og det antydes ut fra dette at gudstjenestereformen ikke har gitt tilsiktet virkning. Til det må påpekes at det er fullt mulig at gudstjenestebesøket kunne ha gått betydelig ned uten reformen. Konklusjonen kan altså like gjerne være at mer frihet bidrar positivt til gudstjenesteframmøte.

Videre er det i forarbeidet brukt undersøkelser i noen bispedømmer. Stavanger bispedømme er ikke blant disse. Vi vil hevde at funn basert på svar fra andre bispedømmer ikke nødvendigvis er dekkende for menighetene i Stavanger bispedømme. Årsaken til dette er at en Stavanger bispedømme i lengre tid (helt fra biskop Bjørn Bues oppfordring til å utforske mulighetene i andre gudstjenestereformer) har hatt tradisjon for til dels store variasjoner i gudstjenesteutforming.

Til de enkelte spørsmål: (Her svarer vi bare på det som oppleves aktuelt/viktig for oss).

1a. Frihet til å forme gudstjenesten ut fra lokale forhold og menighetens strategi har fungert godt hos oss. Det gjør at vi kan opprettholde gudstjenesteframmøtet, og på de gudstjenestene der opplegget er et alternativ til høymessens sterkt regulerte ordning,

også ha et vesentlig innslag av barnefamilier. Som nevnt opplevdes imidlertid gudstjenestereformen i 2011 som en innstramming, og ikke en oppmykning for vårt vedkommende.

1b. Lokal valgfrihet er bra, men en omfattende og arbeidskrevende godkjenningsordning opplevdes som en belastning.

1c. Stor grad av lokal valgfrihet, også til å ha alternative gudstjenesteformer, der alternative musikkformer er et vesentlig element. Dette synes å være understøttet ved lav score fra aldersgruppen 30-39 år på spørsmål om hvordan de opplever gudstjenesten, slik høringsdokumentet peker på (side 9).

1d. Vi ser et stort behov for variert gudstjenesteliv med ulike former for gudstjenester. Dette dreier seg først og fremst om å kunne lage gudstjenester med program og musikkform som passer til menigheten og menighetsrådets strategi.

2. Myndighet til å utforme og vedta lokal gudstjenesteordning må fortsatt ligge til menighetsrådet. Vi støtter synspunktet i høringsdokumentet om at godkjenningsordningen kun var nødvendig i første fase. Senere justeringer må kunne gjøres av menighetsrådet uten eksplisitt godkjenning fra biskopen på hver enkelt endring. Biskopens tilsynsmyndighet kan, slik høringsdokumentet påpeker, utøves ved visitaser, men også ellers. Biskopene må ha myndighet til å gi dispensasjoner, både i enkelt-tilfeller og som generell ordning.

3c: Det bør være valgfritt om menigheten står eller sitter under første salme. (videreføring av ordningen fra 2011)

3e: Vi støtter forslaget om at samlingsbønnen ikke lenger skal være obligatorisk.

3f: Så langt mulig bør alle alternativer for syndsbejelse omfatte både forholdet til Gud (coram Deo) og forholdet til nesten og skaperverket (coram hominibus)

3g: Vi støtter ikke at kyrie-leddet blir obligatorisk. Det kan imidlertid legges føringer for utstrakt bruk, ved for eksempel å omtale det som normalordning.

3h: Vi støtter ikke at lovsangs-leddet (gloria) blir obligatorisk. Det kan imidlertid legges føringer for utstrakt bruk, ved for eksempel å omtale det som normalordning. Alle gudstjenester bør ha et lovsangelement, men dette kan være utformet som en bolk der en synger lovsanger.

3i: Vi støtter ikke at Dagens bønn blir obligatorisk. Det kan imidlertid legges føringer for utstrakt bruk, ved for eksempel å omtale det som normalordning.

4c: Vi støtter ikke at halleluja-omkvedet knyttet til evangelie-lesningen blir obligatorisk. Dette leddet har ikke vært brukt i vår menighet.

4i: Vi mener det fortsatt bør være mulig å kombinere bønnevandring og nattverd. Det er slik vi har praktisert det i vår menighet når det har vært både bønnevandring og nattverd, og det har fungert godt. Når bønnevandring brukes er det gjerne også mye folk i kirka. Det vil da gå for mye tid om disse to leddene skal være etter hverandre.

5a: Hos oss er det alltid intinksjon når en mottar nattverden stående. Når en mottar nattverden knelende ved alterringen er det alltid særkalker. Dette fungerer utmerket hos oss.

5b: Vi mener det er viktig at det fortsatt er åpning for å bruke "legeme". Vi støtter at begrepet "kalk" erstattes med "beger".

5c: Vi støtter ikke at takkoffer knyttes til nattverden. Det er mange situasjoner der dette ikke er naturlig. Når det er mye folk til stede, tas gjerne offeret ved utgangen. Noen ganger legges nattverden før barna går ut til søndagsskole. Da er det unødvendig å "belaste" tiden barna er inne med et ekstra ledd. Vi mener at takkoffer fortsatt skal være knyttet mest mot forbønnsleddet.

7. Det bør være valgfritt om menigheten står eller sitter under siste salme. En kan imidlertid legge føringer, som for eksempel ved å omtale dette som normalordning.

Vedtatt av Sola menighetsråd 20.03.2018, sak xx/18